

Savivaldybių žinios

Nr. 31 (664)

2013 m. lapkričio 7 d.
Kaina 2,25 Lt
Išėina ketvirtadieniais

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

ET Vietos ir regionų valdžių kongreso plenarinėje sesijoje – pasiūlymai dėl reformų

Pirmą kartą tradicinį Šiaurės ir Baltijos šalių delegacijų posėdį surengusi Lietuva pateikė originalių pasiūlymų

2–3 p.

Lietuvos delegacijos nariai (iš kairės) LSA patarėjas A. Gražulis, LSA direktorė R. Žakaitienė, ET VRVK vadovas Pasvalio r. savivaldybės meras G. Gegužinskas, Birštono savivaldybės merė N. Dirginčienė, Akmenės r. savivaldybės meras V. Mitrofanovas ir Visagino savivaldybės merė D. Štraupaitė nuoširdžiai padėkojo kadenciją baigiančiam LR ambasadoriui prie Europos Tarybos G. Šerkšniui (centre), daug prisidėjusiam prie mūsų šalies vietos savivaldos interesų atstovavimo europinių lygmeniu gerinimo

Kam pirmiems Lietuvoje pateka saulė?

Lietuvos mokslų akademijoje pristatytas Ignalinos kraštas, savivaldybės veikla, turizmo galimybės _____ 4–5 p.

Kaune įrengta moderni vaizdo stebėjimo sistema

52 aukštos kokybės ir didelės raiškos vaizdo kameros Kauną pavers saugiausiu miestu _____ 7 p.

Savivaldybių indeksas – ne grožio konkursas, bet...

Lietuvos laisvosios rinkos institutas jau treči metai iš eilės skelbia Lietuvos savivaldybių indeksą, tačiau nuo pat pradžių imta kritikuoti jo metodologiją _____ 15 p.

9771392460001

KAM PIRMIEMS LIETUVOJE PATEKA SAULĖ?

Ignalinos vizija – „Rytų Aukštaitijos perlas“

Igyvendinant Ignalinos rajono savivaldybės ir Lietuvos mokslų akademijos bendradarbiavimo sutartį, spalio 18 d. Mokslų akademijoje pristatytas Ignalinos kraštas, savivaldybės veikla, turizmo ištekliai. Skaityti Vidaus reikalų ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų atstovų pranešimai, kuriuose rajonas vertintas regioninės politikos ir žmogiškųjų išteklių socialinės raidos kontekste. Renginį „Ignalinos diena Lietuvos mokslų akademijoje“ papuošė mokinių dailės ir keramikos darbų parodos bei Miko Petrausko muzikos mokyklos mokinių ir mokytojų koncertas. Šventiniame rajono pristatyme dalyvavo savivaldybės vadovai, tarybos nariai, administracijos darbuotojai, mokiniai. Savo gimtojo krašto pasiekimais džiaugėsi kraštiečiai. Mokiniais buvo surengtos ekskursijos į Mokslų akademijos Vrublevskijų biblioteką ir Vilniaus universiteto Matematikos fakulteto Informacinių technologijų centrą.

Lietuvos mokslų akademijos prezidentas Valdemaras Razumas džiaugėsi besiplečiančiais ryšiais jau su septyniomis savivaldybėmis ir galimybe geriau pažinti vieniems kitus, bendradarbiauti naujinga linkme. Prezidentas trumpai pristatė nuo 1941 m. veikiančios Mokslų akademijos veiklą.

Ignalinos rajono meras Bronis Ropė, kalbėdamas apie krašto išskirtinumus, pažymėjo, kad rajono teritorija yra viena ryčiausių, vandeningiausių ir aukščiausių Lietuvos vietovių – „Mums pirmiems Lietuvoj saulė pateka ir sniego žiemą turime daugiausia, o vandens keliais galime pasiekti Baltijos jūrą...“

Meras aptarė savivaldybės įgyvendinamų ES remiamų projektų naudą, džiaugėsi sutvarkyta miesto infrastruktūra, teigiamais pokyčiais kaimo vietovėse. Darbų apimtys, kaip pažymėta, tikrai didelės: 2004–2006 m. laikotarpiu buvo įgyvendinta 11 projektų už maždaug 22 mln. Lt, o 2007–2013 m. baigti arba vykdomi 176 projektai, kurių vertė maždaug 146 mln. Lt. Šiuo požiūriu Ignalina yra Utenos regiono lyderė. Savivaldybė sėkmingai išnaudojo ir probleminės teritorijos statuso suteiktas galimybes. Kalbant apie Ignalinos privalumus buvo minėta ir tai, kad čia gyventojai moka mažiausius mokesčius Lietuvoje už komunalines paslaugas. Meras B. Ropė taip pat pristatė kurortinio sveikatinimo srityje atliktus darbus (Ignalinos mineralinio vandens išgavimas, mineralinio vandens ir purvo panaudojimas gydymui, sanatorijos kūrimas ir kt.). Kalbėta ir apie daugiabučių atnaujinimą. Ignaliniečiai pirmieji šalyje pradėjo atnaujinti namus pagal naująjį modelį. Įgyvendinant „Ignalinos energizacijos“ programą numatyta modernizuoti 86 daugiabučius namus, atitinkančius valstybės nustatytus kriterijus (46 projektai jau vykdomi). Iš Probleminių teritorijų programos lėšų jau atnaujin-

Ignalinos rajono meras B. Ropė sakė: „Mums pirmiems Lietuvoj saulė pateka ir sniego žiemą turime daugiausia, o vandens keliais galime pasiekti Baltijos jūrą...“

ta 16 namų, jų gyventojai jau džiaugiasi patogumais ir mažesnėmis šildymo kainomis.

Rajono vadovo teigimu, centrinė valdžia turėtų galvoti, kaip panaudoti regionuose sukurtą infrastruktūrą. Ignalina yra puiki ir patogi vieta gyventi, tačiau darbo žmonėms čia labai trūksta. „Kodėl gi negalėtų iki Vilniaus kursuoti greitaeigis traukinys? – retoriškai klausė meras, niekada nepasiduodantis pesimistinėms prognozėms ir tikintis savo krašto ateitimi. – Mes laukiame jūsų akademikų idėjų, pasiūlymų ir kviečiame atvykti į Ignaliną“, – baigdamas savo pranešimą sakė meras B. Ropė.

Lankytis Ignalinoje taip pat kvietė renginyje dalyvavęs garbus kraštiečių Nepriklausomybės Akto signataras Česlovas Juršėnas: „Atkreipkite dėmesį į Ignalinos jaunimą – gabų, kūrybingą, sportišką. Galbūt kažkas iš jų ateityje papildys ir Mokslų akademijos narių gretas“, – sakė signataras.

Ignalinos krašto svarbiausius istorijos faktus susirinkusiesiems priminė ir įdomiai pateikė Ignalinos gimnazijos istorijos mokytoja metodininkė Vida Stundžiaitė, nepamiršdama geležinkelio Sankt Peterburgas–Varšuva statybos 1866 m. kaip Ignalinos miesto istorijos pradžios datos. Sunkūs visam kraštui buvę lenkų okupacijos 1920 m. padariniai. Kai visa Lietuva džiaugėsi nepriklausomybe, Ignalinos krašte veikė daraktorių mokyklėlės ir

Įsisavinant ES paramą rajono vadovas (dešinėje) rodė pavyzdį ir pats klojo šaligatvio atramą. Jo teigimu, centrinė valdžia turėtų galvoti, kaip panaudoti regionuose sukurtą infrastruktūrą

2007–2013 m. baigti arba vykdomi 176 projektai, kurių vertė maždaug 146 mln. Lt, tarp jų ir puikus stadionas

spaudą gabelo knygnešiai...

VšĮ Ignalinos rajono turizmo informacijos centro direktorius Edmundas Kilkus pristatė Ignalinos krašto turizmo išteklius. Pasak pranešėjo, rajono vizitė kortelė – Aukštaitijos nacionalinis parkas, Lietuvos žiemos sporto centras ir Ignalinos sporto ir pramogų centras, o Ignalinos vizija – „Rytų Aukštaitijos perlas – ramus unikalių gamtos kurortas, patogus čia gyvenantiems ir patrauklus atvykstantiems visais metų laikais“. Pristatytas ypač populiarus kaimo turizmas, vandens maršrutai, dviračių ir pėsčiųjų takai, konferencinio turizmo galimybės ir kultūrinės pramoginės programos. Pažymėta, kad pastaruosiu metu ypač populiarus parodomasis šakočio kepinimas Strigailiškyje, žuvių virimas Ginučiuose, edukacinė programa „Paukščių kaimas“ Cijonuose. Daug svečių sulaukia medkoppio šventės Senosios bitininkystės muziejuje Stripeikiuose ir vandens sportą ir krašto paveldą pristatanti „Palūšės regata“. Pažymėta, kad Ignalinos rajone apsilankančių turistų skaičius 2012 m. ypač išaugo (2011 m. – 45 tūkst., 2012 m. – 66 tūkst.).

Ignalinos rajoną regioninės politikos kontekste pristatė Vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamento Regioninės politikos strateginio koordinavimo skyriaus vedėjas Gediminas Česonis. Kalbėdamas apie ES paramos panaudojimą, G. Česonis pabrėžė puikų savivaldybės darbą ir kvalifikaciją administruojant tiek daug projektų ir įsisavinant lėšas. Kaip esminiai trūkumai buvo įvardyti gyventojų senėjimas ir mažas įmonių skaičius (35 proc. visų darbuotojų dirba žemės ūkyje). Pažymėta, kad mieste gyventojų mažėjimo procentas mažesnis už Lietuvos vidurkį, tai leidžia daryti prielaidą, kad įgyvendintos priemonės, infrastruktūros kūrimas duoda teigiamų rezultatų. „Ignalinos miestas jau sutvarkytas. Sukūrus infrastruktūrą belieka augti verslui“, – sakė G. Česonis.

Renginyje pateikta ne tik įdomi statistika, bet ir naudinga informacija norintiems pradėti savo verslą žemės ūkio srityje. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Gyvulininkystės instituto Gyvūnų genetikos ir veisimo skyriaus vedėja dr. Birutė Zapasnikienė skaitė pranešimą „Avininkystė ir jos perspektyvos Lietuvoje“. Pažymėta, kad tai labai perspektyvi, nereikalaujanti didelių investicijų ir mažiausiai užimta ūkininkavimo niša, o sveikos ir nekaloringos avienos poreikis šiuo metu auga. Taip pat atsigauna vilnos ir kailių perdirbimo pramonė. Lietuvoje vyrauja smulkūs ūkiai. Ignalinos rajone, kaip buvo minėta, yra 237 avių augintojai (4 proc. visų avių augintojų Lietuvoje), didžiausias avių ūkis priklauso Mindaugui Raliui (1500 avių). Dr. B. Zapasnikienė ragino pasinaudoti šio sėkmingai dirbančio ūkininko pavyzdžiu bei patirtimi ir užsiimti avininkyste. Nederlingose Ignalinos žemėse tai tikrai perspektyvu. Juolab kad ir 2014–2020 m. Europos Sąjungos paramos programoje pirmenybė teikiama mėšinei avininkystei.

Išklausius pranešimus renginio dalyviams dovanotas Ignalinos Miko Petrausko muzikos mokyklos mokinių ir mokytojų koncertas. Didingoje Mokslų akademijos aplinkoje skambėjusi nuostabi muzika, puikios dainos ir džiazo ritmai nepaliko abejingų. Žiūrovus profesionaliu sudėtingų kūrinių atlikimu ypač sužavėjo ir gausių plojimų sulaukė jaunoji smuikininkė Monika Sapiekaitė. Jos talen-

Lietuvos mokslų akademijos prezidentas Valdemaras Razumas (kairėje) džiaugėsi besiplečiančiais ryšiais su Ignalina

tas ne kartą įvertintas įvairiuose respublikiniuose ir tarptautiniuose konkursuose.

Apie savo mokinius šiltai kalbėjo ir jų pasiekimais džiaugėsi ir dailės bei keramikos darbų parodas pristatčiusios mokytojos, Dailės studijos ir keramikos būrelio vadovės Nijolė Trinkūnienė ir Aldona Jakubovskienė. Na, o darbai buvo iškalbingi. Jie tikrai papuošė erdves ir suteikė malonių gėrėjimosi akimirky.

Meras B. Ropė dėkojo už gražų renginį ir LMA prezidentui V. Razumui dovanavo Dailės studijos mokinės Gabijos Vapsvaitės linoraižinį „Palūšės Šv. Juozapo bažnyčia“. Savivaldybės dovanėlės įteiktos ir pranešėjams.

Gražus dar tik antrus metus besitęsiantį bendradarbiavimą įprasminantis renginys, kaip buvo teigta, turėjo abipusišką naudą. Praėjusiais metais buvo surengta Lietuvos mokslų akademijos diena Ignalinos rajono savivaldybėje.

Ignalinos rajono savivaldybės ir Lietuvos mokslų akademijos 2012 m. kovo 27 d. pasirašytoje sutartyje numatyta siekti plėtoti bendrą ateities viziją atitinkantį bendradarbiavimą, remti abiejų šalių atstovų ryšius, iniciatyvas, atveriančias galimybes kartu įsitraukti į tarptautines, ypač ES programas ir įgyvendinti konkrečius projektus, plėtoti kultūrinį bendradarbiavimą, naudojant LMA mokslinį potencialą spręsti rajonui aktualius kultūrinius, pilietinius, socialinius, ekonominius ir techninius klausimus, rengti edukacinius projektus, konferencijas, kitus renginius, remti Ignalinos specialistų profesinės kvalifikacijos kėlimą ir kt.

Česlovas Juršėnas: „Atkreipkite dėmesį į Ignalinos jaunimą – gabų, kūrybingą, sportišką. Galbūt kažkas iš jų ateityje papildys ir Mokslų akademijos narių gretas“

KAUNE ĮRENGTA MODERNI VAIZDO STEBĖJIMO SISTEMA

Tomas Grigalevičius

Kauniečiai ir miesto svečiai nuo šiol gali jaustis saugesni – viešasis Kauno miesto erdves jau stebi 52 aukštos kokybės ir didelės raiškos vaizdo kameros, sujungtos naujos kartos šviesolaidžio tinklu ir valdomos iš vieno centro.

Vaizdo kameras įrengė ir nuolatinę jų priežiūrą užtikrins savivaldybės konkursą laimėjusi bendrovė TEO. Jos įrengtos ne tik gatvėse ir sankryžose, kuriose užfiksuojama daugiausia eismo įvykių, bet ir pamėgtose susibūrimo vietose: Rotušės, Vienybės aikštėse, Senosios priplaukos amfiteatre, Laisvės alėjoje ir kitur. Projektas kainavo 2,6 mln. Lt.

„Iki šiol mieste veikusios vaizdo kameros buvo įrengtos dar 2005 metais. Per šį laiką technologijos stipriai patobulėjo. Dabar įrengtos naujos kameros yra kur kas didesnės raiškos ir perduoda kokybišką vaizdą. Jos geba nustatyti ne tik automobilio numerį, bet ir aiškiai parodo vairuotojo ar praeivio veidą. Tai pasitarnaus kuriant saugesnį miestą“, – teigė Kauno meras Andrius Kupčinskas.

„Matome, kad miesto vadovų ambicijos paversti Kauną saugiausiu miestu yra pagrįstos realiais darbais. Naujosios kameros vaizdą gali priartinti šimtais kartų, dalis jų gali filmuoti 25 metrų atstumu aklinoje tamsoje. Esame įsitikinę, kad šis pažangus technologinis sprendimas padės miesto tvarkos sergėtojams dirbti veiksmingiau ir sparčiau, o Kauno gyventojams jaustis saugesniems“, – sakė bendrovės TEO Verslo sprendimų departamento direktorius Larijus Lapinskas.

Visos vaizdo kameros turi rezervinį maitinimo šaltinį, todėl net ir nutrūkus elektros maitinimui dar pusvalandį jos gali transliuoti vaizdą į stebėjimo pultą. Pusė kamerų yra valdomos, jos sukasi apie savo ašį ir gali filmuoti aplinkui. Kameros valdomos iš centrinio valdymo pulto, įrengto Kauno policijos patalpose. Vaizdo įrašus planuojama saugoti 30 dienų.

„Su didesnės raiškos vaizdo kameromis mes galėsime ne tik matyti, bet ir atpažinti asmenis ar objektus. Vaizdo kameromis užfiksuoti įrodymai laikomi nenuginčijamais tiek traukiant asmenis administracinėn atsakomybėn, tiek atliekant ikiteisminius tyrimus. Ši sistema padeda pareigūnams stebėti mieste vykstančius procesus, nes tikrai niekada neturėsime pakankamai policijos pareigūnų, kurie patruliuotų kiekvienoje gatvėje, parke ar skvere“, – tvirtino Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato viršininkas Algirdas Kaminskas.

Į Kauno miesto savivaldybę jau kreipėsi nemažai restoranų ir barų savininkų, pasiryžusių savo lėšomis įsirengti vaizdo stebėjimo kameras, kurias būtų galima sujungti į bendrą sistemą.

KUPIŠKYJE MAŽINAMI MOKESČIO ĮSISKOLINIMAI Miglė Savukaitė

Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius Žilvinas Aukštikalnis į pasitarimą sukviė seniūnus, kurie kėlė jų seniūnijoms aktualius klausimus dėl valkataujančių šunų, šunų vedžiojimo aikštelių daugiabučių turinčioms gyvenvietėms, lėšų žvyrkelių greideriavimui trūkumo, smėlio prie kapinių vežimo ir naujų kapinių tvarkymo taisyklių rengimo, dėl glaudesnio rajono socialinių darbuotojų ir seniūnų bendradarbiavimo, pašalpų gavėjų skaičiaus mažinimo, gyvenviečių apšvietimo ir kitus.

Pasitarime dalyvavusi vyresnioji specialistė Vyta Semėnienė padėkojo administracijos direktoriui už jos asmeninės iniciatyvos mažinti valstybinės žemės nuomos mokesčių įsiskolinimą savivaldy-

bei palaikymą. Prie šio sudėtingo, nemažai jėgų ir laiko reikalaujančio darbo aktyviai prisidėjo ir seniūnai. Kartu su seniūnais buvo pasirinktas optimalus priminimo apie skolas variantas – pasinaudota už pašalpas atidirbančiais žmonėmis, kurie skolininkams įteikinėjo specialius pranešimus. Skolininkai ant pranešimų turėjo pasirašyti, taip įrodydami, kad apie skolą yra informuoti. V. Semėnienė džiaugėsi pasiektais rezultatais: 2013 m. sausio 1 d. savivaldybė turėjo 500 skolininkų ir 107 tūkst. Lt nesumokėtų mokesčių. Iki spalio 1 d. tokių skolininkų sumažėjo per pusę, iki 250, o į savivaldybės biudžetą įplaukė 40 tūkst. Lt. 103 skolininkai paduoti į teismą, dalis skolų perduotos išieškoti antstoliams. Planuojama gauti dar 32 tūkst. Lt.

VILNIUJE KURIAMA ATLIEKŲ KONTEINERIŲ SISTEMA

Andrejus Žukovskis

Vilniaus miesto savivaldybė kuria požeminių komunalinių atliekų konteinerių Vilniuje sistemą. Skaičiuojama, kad požeminių konteinerių eksploatavimo sąnaudos bus gerokai mažesnės, nebus juntamas atliekų kvapas, į juos nepateks graužikai, konteineriuose tilps daugiau atliekų. Be to, moderniai atrodanti antžeminė požeminių konteinerių dalis bus estetiškesnė nei dabartinių konteinerių. Kadangi požeminiai konteineriai turi būti įkasami į žemę, ne visose vietose tokius bus įmanoma įrengti, todėl kiemuose, kur mažai vietos ar siauri privažiavimai, ir toliau bus naudojami antžeminiai komunalinių atliekų konteineriai. Šiuo metu analizuojama, kuriose vietose požeminiai

konteineriai Vilniuje gali būti pastatyti. Tam numatytos jau 632 vietos dešimtyje sostinės seniūnijų. Iš viso Vilniuje yra 21 seniūnija.

Kitais metais požeminių konteinerių Vilniuje išdėstymo tinklas jau turi būti sukurtas, vėliau bus skelbiamas požeminių konteinerių įrengimo ir eksploatavimo konkursas.

SAVIVALDYBIŲ INDEKSAS – ne grožio konkursas, bet...

Arūnas Brazauskas

Lietuvos laisvosios rinkos institutas (LLRI) jau treči metai iš eilės skelbia Lietuvos savivaldybių indeksą (LSI). Indeksas sudarytas įvertinus rodiklius ir atsakymus į klausimus, apimančius tokias sritis, kaip komunalinis ūkis, transportas, švietimas, sveikata, socialiniai reikalai, investicijos ir plėtra, mokesčiai, turto valdymas, administravimas, biudžetas ir kt. Atskirai vertinamos septynios miestų ir 53 rajonų savivaldybės (10 savivaldybių, kurios nelaikomos nei miestais, nei rajonais, dėl paprastumo priskirtos prie rajonų).

LSI 2013 miestai pagal balų skaičių, kurių daugiausia galima surinkti 100, rikiuojasi tokia tvarka: Klaipėda (67,3), Vilnius (62,8), Panevėžys (59,7), Kaunas (56,9), Šiauliai (52,9), Palanga (51,3), Alytus (48,8). Trys daugiausia balų surinkę rajonai – Kauno (68,4), Plungės (62,6), Druskininkų (62,2). Trys blogiausiai įvertinti rajonai – Joniškio (39,3), Radviliškio (38,9), Šakių (37,4). Radviliškio r. savivaldybei užprotestavus dėl faktinių klaidų, LLRI iš naujo įvertino duomenis, ir Radviliškio rajonas, priskyrus jam daugiau balų, iš 52-os vietos pakilo į 46-ą – taigi rajono nebeliko sąrašo pabaigoje, tačiau, kaip sakoma, popierius viską kenčia, ir LSI 2013 leidinyje šis dabar jau atšauktas Radviliškio rajono vertinimas išliko.

LSI 2013 leidinys traukia akį spalvingais grafkais ir lentelėmis. Savivaldybių tarybų nariai, administracijų darbuotojai, gyventojai turi progą pamatyti savo vietą lyginant su kitais.

Mečišlovo Ščepavičiaus pieš.

INDEKSAS KRITIKUOJAMAS

Kita vertus, nuo pat LSI rengimo pradžios 2011 m. kritikuojama indekso sudarymo metodologija. LSI 2013 leidinio pratarmėje instituto savivaldybių tyrimo vadovas Laurynas Rekašius rašo, kad geriau vertinamos tos savivaldybės, kurios užtikrina žmogaus teisę rinktis, skatina privačią iniciatyvą, kuria palankias verslo sąlygas, taupo išteklius, garantuoja savo veiklos skaidrumą.

O Domas Griškevičius kritinėje apžvalgoje „Įtikti LLRI – privatizuoti savivaldybes?“, kuri išspausdinta Šiaulių socialdemokratų tinklalapyje, rašo: „Vis dėlto tenka apgailestauti, kad šie tyrimai daugelio žiniasklaidos priemonių dėka dažniausiai pristatomi ne kaip tam tikra nuomonė ar tam tikro valdymo kelio alternatyva, o kaip neginčijama ir nepaneigiama tiesa be galimybės būti kitokiai valdymo alternatyvai.“

Nepamiršdamas priminti, kad LLRI yra privati organizacija, daugiausia finansuojama stambaus kapitalo įmonių, D. Griškevičius abejoja LLRI vertinimų pagrindu: „Iš LLRI pateiktos idealios savivaldybės sudaromo įvaizdžio galima teigti, kad viešoji sritis yra suvokiama kaip akivaizdus blogis, o geriausias sprendimas nuo visų bėdų – privatizavimas ar viešojo sektoriaus perleidimas privačiam verslui, nes jis neva veikia daug efektyviau.“

LLRI kritikas svarsto apie transporto sritį: pagal įstatymus savivaldybės arba jų įmonės privalo užtikrinti ir socialinius žmonių poreikius, tad dažniausiai turi vežti mažiau mokius klientus, kaip antai – moksleivius, studentus, neįgaliuosius, pensininkus, o mikroautobusai nusiveža pačius mokiausius klientus. Todėl autobusų parkai ir privačios mikroautobusų įmonės konkuruoja nelygiomis sąlygomis. D. Griškevičius primena, kad Vokietijos viešajame transporte, kur naudojamos valstybinės dotacijos, privataus kapitalo įmonės negali dalyvauti, o lietuviško pavyzdžio derinys, kai viešojo transporto poreikius kartu užtikrina savivaldybių ir privačios įmonės, yra pasirinkusios tik dar dvi ES šalys – Lenkija ir Bulgarija.

Kai 2011 m. pasirodė pirmasis LSI, Jaunius Špakauskas kritikavo ir indekso sudarymo metodologiją, ir pavienius rodiklius („Ko vertas savivaldybių (liberalumo) indeksas?“, www.delfi.lt): „Idomu tai, jog savivaldybei nepateikus duomenų LLRI, tai savivaldybei buvo priskiriama 0 reikšmė, motyvuojant tuo, jog duomenų nepateikimas yra ne didelio savivaldybės tarnautojų darbo krūvio, technikos klaidos ar tiesiog žmogiškojo faktoriaus požymis etc., tačiau neabejotinas skaidrumo stokos ženklas.“

RADVILIŠKIS NEPATENKINTAS

Kaip rodo šiuometinis Radviliškio rajono pavyzdys, pats LLRI, matyt, dėl darbo krūvio ir techninių klaidų, pateikia visuomenei abejotinus rezultatus. Radviliškio r. savivaldybės išplatintame pranešime rašoma: „Indekse labai akivaizdžiai teigiama, kad Radviliškio miestas neturi patvirtinto bendrojo plano. Tai netiesa.“ Išties Radviliškio rajono savivaldybė viena pirmųjų Lietuvoje pasitvirtino Radviliškio miesto teritorijos bendruosius planus, taip pat patvirtinti ir Šeduvos miesto, ir Baisogalos miestelio bendrieji planai.

Tame pat pranešime vardijami savivaldybės pasiekimai: Radviliškio rajono savivaldybė sutaupė apie 3 mln. Lt socialinių pašalpų, planuojama iki metų pabaigos sutaupyti dar daugiau; savivaldybės įmonės pelningos, pagal šilumos kainą Radviliškio r. savivaldybė Lietuvoje yra 10-oje, pagal vandens – 11–12-oje vietoje.

Radviliškio rajono ginčo su LLRI teigiamas rezultatas – institutas žada ateity visus surinktus duomenis pateikti savivaldybėms, kad šios patikrintų. Taigi duomenys, kurių pagrindu kuriamas indeksas, bus tikslesni.

LLRI metodų kritika anaipol nereiškia, kad LSI neatspindi tikrovės. Niekas netrukdo kurti kitokius indeksus, kuriuose būtų akcentuojami ne ekonominės laisvės, o pavyzdžiui, gyvenimo kokybės rodikliai. Daugėjant veidrodžių, kuriuose galima save stebėti, vaizdas tampa aiškesnis. Žinoma, jeigu veidrodžiai nėra kreivi.